

VA-utbyggnadsområden**Utbyggnadsstart**

Beslutad av KS 2015-12-01	
Gårdvik	2012
Triangelvägen	2014
Länsbodarna	2015
Herrgårdsviken-Sundet	2015
Överbacka	2015
Överbacka utom VO	2015
Stora Källviken utom VO	2016
Stora Källviken	2016
Enviksbyn	2017
Björklunden	2017
Svartskär/Lisselbo	2018
Kniva	2019
Hedgårdarna	2020
Hedgårdarna utom VO	2020
Beslutad av KS 2016-05-03	
Varpans östra strand/Uggelviken/Kopparbergs-Hökviken	2021-2025
Österå	2021-2025
Bergsgården utom VO	2021-2025
Önsbacken/Västanbäck	2021-2025
Västanberg	2021-2025
Aspeboda från Stråtjän ner mot Vassbo	2026-2035
Hillersboda	2026-2035
Larsarvet/Juskbo/Tanshöjd	2026-2035
Österbyn	2026-2035
Kyrkbyn i Svärdsjö	2026-2035
Svärdsjö-Kvarntäkt	2026-2035
Bäckebergen/Näset	2026-2035

VA-utbyggnadsplan

Beskrivning av VA-utbyggnadsområden (i alfabetiskordning, ej i prioritetsordning)

När Falu kommuns Va-plan antogs (av kommunfullmäktige 2014-02-13, 12§) gjordes tydligt att Va-utbyggnadsplanen ska vara ett levande dokument som revideras i takt med att ny information uppstår och behovet av va-utbyggnad förändras. Flexibiliteten i Va-utbyggnadsplanen skapas genom att beslut om revidering tas av kommunstyrelsen när behov uppstår.

Efter att Va-planen antogs har det uppstått behov av att ändra i VA-utbyggnadsplanen. Föreläggande från länsstyrelsen om att bygga ut allmänt VA till Svartskär/Lisselbo samt omprioritering och samordning av anläggande av allmänt VA med en ny vattenledning mellan Bjursås och Falun är huvudanledningarna till detta.

Efter att Va-planen antogs har också genomförandet av va-åtgärder i de områden som listas påbörjats. I vissa områden är arbetet redan avslutat och de har därför kunnat strykas från utbyggnadsplanen.

Efter beslut i kommunstyrelsen (2015-12-01 § 297 och 2016-05-03 § 99) finns därför en uppdaterad version av Va-utbyggnadsplanen som ska ligga till grund för det fortsatta arbetet med genomförandet.

Även denna beskrivning av Va-utbyggnadsplanen har reviderats enligt KS-beslutet.

Aspeboda från Stråtjärn ner mot Vassbo, längs Aspåns dalgång

Området har i viss utsträckning problem med dricksvattenkvaliteten vad det gäller bland annat fluorid och befintlig bebyggelse har i stor utsträckning undermåliga avloppslösningar. Enligt länsstyrelsens provtagningar i vattenförvaltningsarbetet visar alla vattenkemiska mätningar i Aspån och Lilla Aspan på förhöjda näringshalter. Även tagna växtplanktonprover visar på näringspåverkan. Den ekologiska statusen¹ bedöms därför vara måttlig². De två största påverkanskällorna bedöms vara läckage från odlingsmark och enskilda avlopp. Det har under de senaste åren varit många förfrågningar om möjligheten till nybyggnation men ytterligare bebyggelse är svår att få till då det är svårt att ordna långsiktigt hållbart VA. Den allmänna

---

¹ I vattenförvaltningsarbetet är ekologisk status en sammanvägning av biologiska, fysikalisk-kemiska och hydromorfologiska faktorer hos en vattenförekomst (yt- och grundvatten)

² Den ekologiska statusen bedöms i nivåerna: hög, god, måttlig, otillfredsställande, dålig. Målet för vattenförvaltningsarbetet är att en vattenförekomst ska uppnå "god ekologisk status".

avloppsanläggningen i centrala Aspeboda är undermålig och klarar inte att ansluta fler. Anslutning till Borlänge kommun, vid Ornäs, bör i första hand diskuteras (motion om frågan: KS0565/11). Området omfattar ca 190 fastigheter, är det största VA-utbyggnadsområdet och kommer troligen att behöva byggas ut i etapper.

Bergsgården

Befintlig bebyggelse utanför verksamhetsområdet har i stor utsträckning undermåliga avloppslösningar som riskerar att förorena dricksvatten och ytvatten samt ge olägenheter i boendemiljön. Miljönämnden konstaterade i beslut 2003-12-02 § 143 att området har behov av gemensamt omhändertagande av avloppet samt föreslog kommunstyrelsen att uppdra åt stadsbyggnadskontoret att utreda förutsättningarna för detta. Informationsmöte om VA-frågan har hållits i området i mars 2012 på önskemål av de boende. Tolv fastigheter är anslutna till befintligt litet allmänt reningsverk där utredning pågår om anslutning till Främby avloppsreningsverk. Totalt omfattar området ca 61 fastigheter.

Bäckebergen/Näset

Dricksvattenprover från området visar på höga fluoridhalter 1,7-2,4mg/l vilket innebär att vattnet endast i begränsad omfattning bör ges till barn under 1 1/2 års ålder. Anslutning till allmänt VA i samband med genomförande av eventuell ny detaljplan i intilliggande område eller samordning vid dragning av ledning från Bergsgården. Omfattar ca 23 fastigheter.

Enviksbyn

Området omfattas av verksamhetsområde för vatten och avlopp. Ligger inom vattenskyddsområde för allmän vattentäkt. Falu Energi & Vatten (FEV) har i arbetet med vattenskyddsföreskrifterna som togs fram 2008 sagt att området ska byggas ut för att långsiktigt skydda dricksvattnet. Omfattar ca 34 fastigheter. Det finns en enskild gemensamhetsanläggning för dricksvatten med kvalitetsproblem.

Herrgårdsviken-Sundet- UTBYGGT

Området aktuellt för utbyggnad av allmänt VA. Beslut om verksamhetsområde är taget i kommunfullmäktige 2013-10-10. Området omfattar ca 36 fastigheter.

Hillersboda

Utpekat i konsultutredning från 1975. Utredningen säger att vattenförsörjningen är relativt tillfredsställande. Avloppsförhållande är inte tillfredsställande med tanke på utsläpp i diken och till Hillersbodabäcken. Enligt länsstyrelsens arbete i vattenförvaltningsarbetet visar Hillersbodabäcken på förhöjda näringshalter. Den ekologiska statusen bedöms därför vara måttlig. De två största påverkanskällorna bedöms vara läckage från odlingsmark och enskilda avlopp. Omfattar ca 64 fastigheter. Tillsyn utförd och området bedöms behöva lösas i ett större sammanhang enligt beslut i miljönämnden 19 juni 2013.

Kniva

Område med kända dåliga avlopp. Konsultutredning från 1975 säger att vattenförsörjningen är relativt tillfredsställande och att avloppen slamavskiljs i enklare brunnar och släpps till infiltration eller till dike vidare till Knivaån. Inte mycket har hänt sedan dess, ca fyra avlopp åtgärdade. Omfattar ca 55 fastigheter.

Kyrkbyn i Svärdsjö

Vissa delar av området är redan verksamhetsområde för allmänt vatten och området ligger i anslutning till befintligt verksamhetsområde för avlopp. Konsultutredningen från 1975 säger att de flesta är anslutna till allmänt vatten delvis genom mycket gammal vattenledning som bör bytas ut. Vidare säger konsultutredning att avloppsvatten släpps ut i diken eller infiltreras efter slamavskiljning i mindre slambrunnar. Från två fastigheter släpps avloppet ut i dike mot badplats. Inte mycket har hänt sedan 1975 när det gäller avloppen och inget är gjort åt dricksvattenledningen. Området omfattar ca 18 fastigheter.

Larsarvet/Juskbo/Tanshöjden

Konsultutredningen från 1975 säger att några har relativt tillfredsställande vattenförsörjning medan övriga har otillfredsställande vattenförsörjning med avseende på kvantitet och kvalitet. Avloppsvattnet infiltreras eller avleds till öppna diken efter slamavskiljning i mindre brunnar. På en del ställen uppstår olägenheter med relativt obehaglig avloppslukt. Det avloppsvatten som hamnar i bäckar rinner ut i Tansen nära Tansbadet. Endast ca tre avlopp åtgärdade sedan 1975. Området omfattar ca 72 fastigheter.

Länsbodarna - UTBYGGT

Föreläggande finns från länsstyrelsen om att allmänt avlopp ska vara utbyggt senast 2015-12-31. Verksamhetsområde för allmänt avlopp har beslutats 2013-03-14 i kommunfullmäktige. En kommunikationsplan är framtagen för dialog med fastighetsägarna inför utbyggnaden. Dricksvattenförsörjningen ordnas genom enskild gemensam dricksvattentäkt i området samt genom dricksvattenbrunnar på många av de respektive fastigheterna. Genom att avloppet löses gemensamt bedöms den enskilda dricksvattenförsörjningen vara långsiktig. Omfattar ca 42 fastigheter.

Stora Källviken

Området utpekats redan 1983 av miljönämnden som ”problemområde” för avlopp. Delar av området omfattas redan i dag av verksamhetsområde som inte är utbyggt. Omfattar 7 fastigheter inom och 15 utom verksamhetsområdet. Området ingår i ett område för planerad långsiktig bebyggelseutveckling i översiktsplanen FalunBorlänge.

Svartskär-Lisselbo

Efter en utdragen process, där Falu kommun i juni 2013 överklagade länsstyrelsens beslut att förelägga om utbyggnad av allmänt vatten och avlopp till området Svartskär/Lisselbo, meddelade statens Va-nämnd sitt avgörande den 2015-07-28. Avgörandet går emot kommunens önskan och meddelar att kommunen måste upprätta verksamhetsområde och bygga ut det allmänna spillvattennätet till att omfatta stora delar av Svartskär/Lisselbo, senast den 31 december 2018.

I Falu Energi & Vattens projektering för utbyggnaden till området har det visat sig att bästa lämpliga lösning för Lisselbo är att dra en överföringsledning in till Falu tätort. Vid en sådan lösning passerar den planerade ledningen Kniva. Kniva finns med som område i Va-planen med föreslagen utbyggnads-start mellan 2024-2030. Området omfattar 68 fastigheter enligt länsstyrelsens föreläggande, vilka också är de fastigheter som Va-nämnden har behandlat. Vid utbyggnad till området kommer även fastigheter som inte omfattas av föreläggandet att ingå i verksamhetsområdet.

Svärdsjö-Kvarntäkt

Avloppssituationen enligt konsultutredning från 1975: avloppsvattnet genomgår slamavskiljning i enklare brunnar, dåliga infiltrationsmöjligheter och på vissa ställen uppstår olägenheter i form av avloppslukt. Inte mycket har hänt sedan dess, ca 2 avlopp åtgärdade. Omfattar ca 42 fastigheter.

Triangelvägen - UTBYGGT

Området omfattas av verksamhetsområde för allmänt VA som inte är utbyggt. Befintliga avlopp är i de flesta fall gamla och undermåliga. Minst ett har utsläpp till bäck/dike. Omfattar ca 10 fastigheter.

Varpans östra strand/Kopparbergs-Hökviken/Uggleviken

Många gamla undermåliga avloppsanläggningar finns i området. Dricksvattenprover från området visar på höga fluoridhalter. Från området finns prover med halter på 1,6 mg/l; vattnet bör endast i begränsad omfattning ges till barn under 1 1/2 års ålder. Även så höga halter som 4,5 mg/l har uppmätts, dricksvattnet bör då endast i begränsad omfattning ges till barn under 7 år och endast vid enstaka tillfällen till barn under 1 1/2 år. Fritidsbebyggelsen i området omfattas idag av områdesbestämmelser som syftar till att behålla bebyggelsen på nuvarande nivå. I samband med VA-utbyggnad kan områdesbestämmelserna upphävas. Omfattar ca 84 fastigheter.

Västanberg

Två dricksvattenprover från området visar på tydlig påverkan av avlopp/gödsel pga förhöjd nitrat halt. Ett prov påvisar även bakterier. Konsultutredningen från 1975 säger att flera fastigheter har otillräcklig vattentillgång och att en del har dålig vattenkvalitet. Avloppsvattnet infiltreras eller leds ut i öppna diken efter slamavskiljning. En del diken mynnar i Rappsmälningen och andra diken i Sandbäcken som mynnar i Rogsjön. På en del ställen uppstår obehaglig avloppslukt. Inte mycket har hänt sedan 1975, ca 2 avlopp åtgärdade. Sandbäcken bedöms inte klara kraven för god ekologisk status i vattenförvaltningsarbetet. Omfattar ca 69 fastigheter.

Önsbacken/Västanbäck

Dricksvattenprover från området visar problem med nitrat, kadmium och bly³. Enligt vattenförvaltningsarbetet finns det risk att Önsbacksdammen som ligger i området inte kommer att klara god ekologisk status. Området var med i utredningen som gjordes i samband med att allmänt VA byggdes ut i Korsgården 2003. Området bedömdes då klara sig med egna avlopp under förutsättning att inga stora utbyggnader eller nybyggnationer görs. Två fastigheter inom området har därefter själva byggt anslutning till allmänt VA för att få möjlighet till nybyggnation. Området ligger nära Falu stad och intresse finns för nybyggnationer i området. Omfattar ca 30 fastigheter.

Österbyn

Befintlig bebyggelse har i stor utsträckning undermåliga avloppslösningar. Enskild gemensam vattentäkt finns för Österbyn med återkommande kvalitetsproblem både kemiskt och

---

³ Nitrat är en förorening från omgivningen, kadmium kan vittra från berggrunden medan bly men även kadmium kan bero på att de korroderar från husets ledningsinstallationer.

bakteriellt. Området har avrinning till Svärdsjön som finns med i länsstyrelsens arbete med vattenförvaltningen och där bedöms riskera att inte uppnå god ekologisk status, orsaken dock inte fastställd. Omfattar ca 58 fastigheter.

Österå

Undermåliga avlopp enligt gammal inventering av miljönämnden, många har uppgett enbart köksavlopp eller inget avlopp alls trots permanentboende. Badplats i området har problem med badvattenkvaliteten. Dricksvattenprover från området visar på höga fluoridhalter runt 1,7mg/l vilket innebär att vattnet endast i begränsad omfattning bör ges till barn under 1 1/2 års ålder. Eventuellt samordning med Varpans östra strand. Omfattar ca 44 fastigheter.

Överbacka - UTBYGGT

Delar av området omfattas redan i dag av verksamhetsområde som inte är utbyggt. Befintlig gemensam avloppsanläggning i området är undermålig. Området är redan i dag anslutet till allmänt vatten genom gemensam anslutningspunkt. Omfattar 5 fastigheter inom och 11 utom verksamhetsområdet.